

RILSA

NEWSLETTER

Výroční zpráva za rok 2025

RILSA vydal Výroční zprávu za rok 2025, který byl pro institut obdobím zásadní transformace.

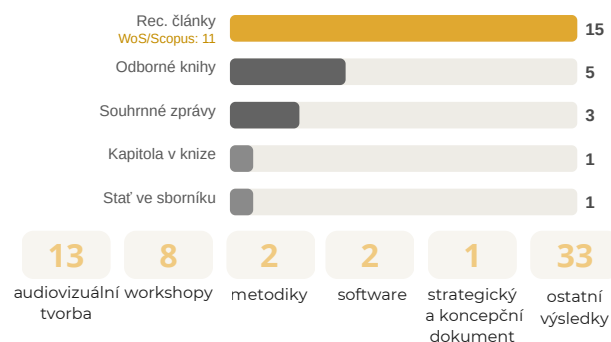
K 1. lednu 2025 došlo k zániku Výzkumného ústavu práce a sociálních věcí, v. v. i., a k přechodu jeho práv a povinností na Výzkumný ústav bezpečnosti práce, v. v. i., který se stal nástupnickou institucí a současně změnil název na Výzkumný institut práce a sociálních věcí, v. v. i. (RILSA).

Nástupnická instituce převzala všechny odborné kapacity i závazky a zahájila proces organizační, výzkumné, odborné i provozní integrace.

Činnost v roce 2025 vycházela z dosavadních koncepčních a výzkumných aktivit obou původních institucí a v oblasti výzkumu se soustředila zejména na témata trhu práce, sociální a rodinné politiky a BOZP.

Dosažené výsledky v roce 2025

Do Rejstříku informací o výsledcích byly odeslány výsledky za minulý rok. Při řešení výzkumných projektů bylo v roce 2025 dosaženo celkem **84 výstupů**. Významnou část publikačních výstupů tvořily odborné recenzované články (15), přičemž většina z nich byla publikována v periodikách zařazených do databází Web of Science a Scopus (11). Dále to byly odborné knihy (5), jedna kapitola v odborné knize a jedna stať ve sborníku. K dalším významným aplikovaným výsledkům patřily výsledky promítnuté do schválených strategických a koncepčních dokumentů (1), metodiky (2) a software (2). Významnou součástí činnosti byla také prezentace výsledků výzkumu na workshopech (8), z nichž 7 pořádal či spoluřádal RILSA. Spektrum výstupů doplňují audiovizuální výstupy (13), souhrnné výzkumné zprávy (3) a ostatní výsledky (33).

VYBRANÉ AKTUALITY

● První výsledky šetření v rámci projektu Long covid, pracovní schopnost a možnost návratu pacientů na trh práce

Přestože po odeznění pandemie covidu-19 výrazně kleslo riziko závažného průběhu onemocnění, dlouhodobé zdravotní následky nadále ovlivňují životy mnoha lidí. Výzkum realizovaný v rámci projektu RILSA se zaměřil na rozsah postcovidového syndromu (long covid) a jeho dopady na pracovní schopnost obyvatel v produktivním věku.

Z výběrového šetření vyplynulo, že covid-19 prodělalo přibližně 70 % osob ve věku 18–65 let. Více než pětina z nich (22 %) uvedla zdravotní obtíže přetrvávající déle než tři měsíce. Nejčastějšími problémy byly únava (44 %), bolesti kloubů, dušnost, ztráta čichu či chuti a bolesti hlavy.

Dne 8. 4. 2026 se v RILSA uskutečnil expertní kulatý stůl o problematice postcovidového syndromu. Diskutovalo se především o situaci a potřebách pacientů s long covidem.

Všechny výstupy projektu by měly být k dispozici do konce roku 2026.

● Panelová diskuse v Kanceláři veřejného ochránce práv: Proč se sexuální obtěžování na pracovišti nehlásí?

V pátek 12. června 2026 se Mgr. Renata Kyzlinková, Ph.D., výzkumná pracovnice RILSA, zúčastnila panelové diskuse pořádané Kanceláří veřejného ochránce práv. Diskuse byla součástí semináře věnovaného výstupům projektu VIOLET – Towards Workplaces without Sexual Harassment and Violence, který se zaměřuje na prevenci sexuálního obtěžování a násilí na pracovišti.

● Asistovaný kontakt

V odborném časopise *Právo a rodina* (Wolters Kluwer ČR) byly v 2026 publikovány dva díly článku *Asistovaný styk v rozhodovací praxi opatrovnických soudů*, jehož autorkami jsou Leona Hozová a Naděžda Křečková Tůmová z Oddělení rodinné politiky. Články vycházejí z aktuálního výzkumu RILSA zaměřeného na problematiku asistovaných kontaktů mezi dětmi a rodiči a analyzuje jejich využívání v rozhodovací praxi opatrovnických soudů.

● RILSA na společné akci MPSV a Úřadu vlády České republiky

RILSA se aktivně zapojil do první společné akce Ministerstva práce a sociálních věcí a Úřadu vlády ČR zaměřené na témata práce, péče a rodiny. Akce s názvem *Práce, péče a rodina* ve Strakovce se konala v sobotu 20. června 2026 v areálu Strakovy akademie. Návštěvníkům nabídla pestrý program pro děti i dospělé.

● Účast na mezinárodní konferenci Ako správne robiť prevenciu

Výzkumné pracovnice a informační specialistky Jiřina Ulmanová a Veronika Měrková z Národního informačního, vzdělávacího a osvětového střediska na konferenci Ako správne robiť prevenciu prednesly výstupy projektu Předávání informací v oblasti BOZP, krizového řízení a ochrany obyvatelstva pro širokou veřejnost prostřednictvím technologických trendů.

● RILSA na konferenci České demografické společnosti

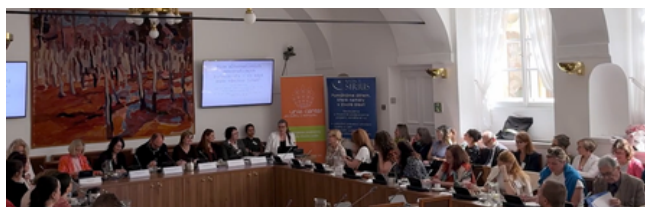
Socioložka Sylva Höhne z Oddělení rodinné politiky na konferenci České demografické společnosti představila díličí výstupy projektu RILSA Současná česká rodina a podpora jejích funkcí, který se věnoval mimo jiné situaci nízkopříjmových rodin s dětmi.

● Účast na konferenci World Inequality Conference

Ekonom Robin Maialeh z Oddělení makroekonomických analýz na mezinárodní konferenci World Inequality Conference v Paříži prezentoval příspěvek zaměřený na vnímání nerovností.

● Debata v Poslanecké sněmovně

Nadace Sirius ve spolupráci s Uníí center pro rodinu a komunitu, Rodinným svazem a Sítí pro rodinu uspořádala v Poslanecké sněmovně kulatý stůl s názvem Cesta k udržitelnému demografickému vývoji a mezigenerační solidaritě.

Socioložka Lucie Vidovičová, vedoucí Oddělení sociální politiky a sociální práce, se ve svém vystoupení s názvem *Vize alternativních demografických budoucností – co když bude všechno jinak?* vyjádřila k několika závažným sociálním, ekonomickým a psychologickým aspektům současného demografického vývoje v České republice i v zahraničí.

● Rozhovor pro Deník o majetkovém testu u superdávky

Jedním z aktuálních témat současné české sociální politiky je zavádění dávky státní sociální pomoci (tzv. superdávky), jejíž součástí je také majetkový test žadatelů. Na otázky týkající se tohoto opatření odpovídal ekonom Robert Jahoda z Oddělení trhu práce v rozhovoru pro Deník.

● Klíč k potenciálu starších žen – nejen na trhu práce?

Hodnocení projektu výzvy 037 potvrdilo relevanci zaměření a způsobu realizace těchto projektů. Ukázalo, že starší ženy, ať jsou zaměstnané, či podnikají, čelí vícenásobným bariérám delší pracovní kariéry. Hodnocení upozornilo, jak významná je interakce těchto bariér se subjektivní reflexí, která formuje obecnější postoje, resilienci a celkovou schopnost žen adaptovat se na delší pracovní kariéru.

● Výše minimální mzdy

Pro deník *Hospodářské noviny* se k problematice stanovení minimální mzdy vyjádřila ekonomka Jitka Špeciánová z Oddělení trhu práce: „Stát si má jen stanovit jasná a předvídatelná pravidla pro určování minimální mzdy a pravidelně vyhodnocovat její přiměřenost. [...] Konečné rozhodnutí o tempu zvyšování minimální mzdy je politické a přijímá ho vláda.“

● Článek o romských dětech v pěstounské péči

Výzkumná pracovnice Barbora Musilová z Oddělení rodinné politiky publikovala v prestižním britském odborném časopise *Child Care in Practice* studii analyzující motivace, zkušenosti a perspektivy neromských pěstounů pečujících o romské děti.

● Rozhovor o sociálních a ekonomických aspektech stárnutí

Stárnoucí tsunami se blíží. Proč se Češi bojí důchodu, i když ho mohou ovlivnit

Silná generace Husákových dětí začíná klepat na brány důchodového věku. Zatímco veřejný prostor ovládá strach z ekonomické zátěže a „stárnoucí tsunami“, socioložka Lucie Vidovičová v rozhovoru vysvětluje, že stáří nemusí být strašák. Klíčem k úspěšnému zvládnutí životního zlomu není jen finanční polštář, ale hlavně budování sociálních vazeb a schopnost najít ve volném čase nový smysl. Jak se připravit na období, které může tvořit až třetinu našeho života?

Socioložka Lucie Vidovičová se v obsáhlém rozhovoru pro server Peníze.cz vyslovila k několika závažným sociálním, ekonomickým a psychologickým aspektům stárnutí.

Workshop RILSA na MPSV k adaptaci společnosti na stárnutí obyvatelstva

Dne 17. dubna 2026 se na MPSV konal workshop, který představil studie z projektu Nástroje adaptace společnosti na stárnutí obyvatelstva s důrazem na gender.

Workshop o podpoře zdraví, výkonnosti a bezpečnosti starších pracovníků

Zástupci RILSA a Státního zdravotního ústavu upořádali 23. dubna 2026 v prostorách MPSV workshop v rámci projektu RILSA „Ergonomická řešení a digitální nástroje pro podporu zdraví, výkonnosti a bezpečnosti starších pracovníků“.

Workshop Kvalita pracovního života: pracovní pohoda

RILSA uspořádal 18. června 2026 online workshop, kde představil nástroj Subjective Quality of Working Life Index (SQWLi) a portál Pracovní pohoda (www.pracovnipohoda.cz), který je zaměřen na sledování, hodnocení a podporu kvality pracovního života v České republice.

Přehled dosažených výsledků je na webové stránce www.rilsa.cz v rubrice **Aktuality**.

VÝZKUMNÁ ČINNOST

Projekty zahájené ve 2. čtvrtletí 2026

- **Společně odolní**

Projekt Společně odolní je spolufinancován Evropskou unií (Operační program Jan Amos Komenský). Je zaměřen na zvýšení psychosociální odolnosti člověka při vzniku mimořádné, případně i život ohrožující situace, a současně na posílení sounáležitosti, solidarity a schopnosti pomoci druhým.

- **Dilemata individualizace sociální péče pro osoby se zdravotním postižením**

Výzkumný projekt reaguje na probíhající soudní spory a mezinárodní stížnosti na Českou republiku kvůli pomalé modernizaci systémů sociální péče. Usiluje o vybavení aktérů plánování rozvoje sociálních služeb tak, aby výsledná podpora mohla být dostupná a individualizovaná.

- **Analýza percepce populace v předdůchodovém věku ohledně parametrů důchodového systému – komparace očekávání a reality**

Projekt se zaměřuje na vnímání osob v předdůchodovém věku ohledně důchodového systému a na nesoulad mezi plánovaným a skutečným odchodem z trhu práce do starobního důchodu. Hlavním cílem je popsat a kvantifikovat rozdíly mezi očekávaným a reálným načasováním odchodu do důchodu, identifikovat jejich příčiny a zmapovat, u kterých skupin jsou nejvýraznější, včetně mezinárodního srovnání.

Projekty ukončené ve 2. čtvrtletí 2026

Ve 2. čtvrtletí 2026 byly ukončeny tři projekty. Jejich popis a dosažené výsledky jsou k dispozici na webu rilsa.cz na stránkách jednotlivých projektů.

- **Monitoring industriálních vztahů, pracovních a životních podmínek**
- **Dopady cíleného programu podpory zaměstnanosti Antivirus**
- **Postavení OSVČ na trhu práce**

Přehled řešených projektů včetně dosažených výsledků je k nahlédnutí na webové stránce www.rilsa.cz v rubrice **Výzkum**.

DALŠÍ ČINNOST

RILSA ve druhém čtvrtletí zahájil řešení sedmi nových nevýzkumných potřeb MPSV prostřednictvím další činnosti. Z toho čtyři úkoly vycházejí z Národní politiky BOZP a její návaznosti na Národní akční program BOZP. Jeden úkol je výsledkem spolupráce MPSV s Evropskou agenturou pro BOZP (EU-OSHA) v součinnosti s RILSA, která je klíčová pro efektivní implementaci evropských politik v oblasti bezpečnosti práce, zajištění ochrany zdraví pracovníků a pro zvyšování konkurenceschopnosti českého pracovního trhu.

Systém financování preventivních opatření v oblasti BOZP a hodnocení jeho efektivnosti v návaznosti na cíle Národní politiky BOZP

Revize současné právní úpravy v oblasti BOZP

Harmonizace českého seznamu nemocí z povolání s evropskými standardy a vývoj národní diagnostiky

Pilotní programy prevence v oblasti BOZP pro MSP s využitím digitálních technologií a inovativních přístupů

Národní aktivity ve spolupráci s EU-OSHA

BOZP má smysl – edukativní kampaně pro zaměstnavatele a zaměstnance

Podpora aktivního přístupu ke správnému provádění zákonem uložených činností odborně způsobilých osob podle zákona č. 309/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů

Do další činnosti rovněž spadají činnosti odborného pracoviště pro prevenci závažných havárií (OPPZH) vykonávané pro potřeby státní správy. Odborné pracoviště v rámci systému prevence závažných havárií spolupracuje zejména s Ministerstvem životního prostředí a krajskými úřady. Jeho hlavní činností je posuzování a hodnocení úplnosti a odborné správnosti bezpečnostních dokumentů a zpracování posudků ve smyslu zákona č. 224/2015 Sb., o prevenci závažných havárií. Některé bezpečnostní dokumenty provozovatelé nově zařazují do režimu utajovaných informací ve stupni utajení „vyhrazené“. Ve smyslu zákona č. 412/2005 Sb. o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti, ve znění pozdějších předpisů, byl v RILSA k 15. 6. 2026 nově jmenován bezpečnostní ředitel Ing. Jiří Tilhon, Ph.D., LL.M.

ODBORNÁ ČINNOST

Zkušebnictví a certifikace

RILSA prostřednictvím Oddělení zkušebnictví a certifikace (Oznámený subjekt 1024) koordinuje v České republice Program rozvoje zkušebnictví v oblasti osobních ochranných prostředků.

Významným oceněním odbornosti našeho pracoviště je zvolení zástupce RILSA místopředsdou evropské koordinační skupiny oznamovaných subjektů. V této roli pomáhá koordinovat spolupráci odborných institucí napříč Evropou a přispívá ke sjednocování postupů při posuzování osobních ochranných prostředků.

Současně byl náš odborník kooptován do mezinárodní pracovní skupiny ISO, která se zabývá přípravou standardů pro dětské respirátory. Tím RILSA aktivně přispívá k tvorbě evropských i mezinárodních pravidel v oblasti bezpečnosti osobních ochranných prostředků.

Vzdělávání v oblasti BOZP a PO

Účast na Veletrhu vědy

Jak vypadá bezpečnost práce budoucnosti? Lze se o ní učit zábavně, interaktivně a prostřednictvím virtuální reality? Odpovědi na tyto a další otázky nabídl letošní Veletrh vědy ve dnech 4.–6. 6. 2026 v Praze, v jehož rámci se uskutečnilo společné setkání ve stánku MPSV a RILSA. Akce se konala pod záštitou Evropské agentury pro BOZP a s její podporou v rámci evropské kampaně BOZP 2026–2028 s názvem Společně za duševní zdraví při práci.

Specialista/specialistka v ergonomii – autorizovaná kvalifikace v ČR

RILSA je jediným držitelem autorizace v České republice pro profesní kvalifikaci 39-009-N Specialista/specialistka v ergonomii.

Ve dnech 16. a 17. června 2026 proběhla dvoudenní zkouška, která zahrnovala písemnou i ústní část a také prezentaci řešení konkrétní ergonomické situace na pracovišti.

Osvědčení úspěšně převzalo 5 odborníků. K dnešnímu dni tak tuto kvalifikaci získalo již celkem 95 specialistů v oblasti ergonomie v České republice.

Statistický přehled vzdělávání v oblasti BOZP a PO za 2. čtvrtletí 2026 v RILSA

Aktuální nabídka je k dispozici na webové stránce www.rilsa.cz v rubrice **Vzdělávání**.

Časopis Fórum sociální politiky 1–2026

V dubnu 2026 vyšlo první číslo jubilejního 20. ročníku odborného časopisu *Fórum sociální politiky*.

Nové číslo přináší recenzované články, diskuse a recenzní eseje zaměřené na aktuální témata sociální politiky.

Z obsahu vybíráme recenzované články *Nedostatky průkazů pro osoby se zdravotním postižením: výzkum a inspirace v okolních státech* a *Digitální vyloučení jako nové sociální riziko: vymezení a způsoby měření*.

<https://www.rilsa.cz/casopis-fsp>

CO NÁS ČEKÁ

Účast na agrosalonu Země živitelka

Ve dnech 20.–25. srpna 2026 se ve společném stánku MPSV, EU-OSHA a SÚIP zúčastníme 52. ročníku agrosalonu Země živitelka v Českých Budějovicích. Na největší zemědělské výstavě v ČR a SR představíme vybrané aktivity RILSA a otevřeme diskusi o aktuálních tématech trhu práce, pracovních podmínkách v zemědělství i dopadech technologických změn na svět práce. Těšíme se na setkání s odbornou i širokou veřejností.

Tento newsletter je zasílán v souvislosti s výzkumnou a navazující odbornou činností RILSA relevantním partnerům a odborné veřejnosti.

V případě, že si nepřejete jeho další zasílání, kontaktujte nás na newsletter@rilsa.cz

KONTAKT

Výzkumný institut práce a sociálních věcí, v. v. i. (RILSA)

www.rilsa.cz | [Facebook](#) | [LinkedIn](#) | [X](#)

www.bozpinfo.cz | [Facebook BOZPinfo](#) | [LinkedIn BOZPinfo](#) | [Instagram BOZPinfo](#)

[Youtube](#) | [Podcasty](#) | [Pinterest](#)